

ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ : ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 7-8 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಕಾಂಡದ ಸುತ್ತಳತೆ 50 ರಿಂದ 55 ಸೆ.ಮಿ. ಆದಾಗ ರಬ್ಬರ್ ಹಾಲನ್ನು ತೆಗೆಯಬಹುದು. ಕಸಿಮಾಡಿದ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ 30⁰ ಅಡ್ಡವಾಗಿ, ಬೀಜದಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಸಸಿಗಳಲ್ಲಿ 25⁰ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಮರದ ತೊಗಟೆ ತೆಗೆದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುವ ರಬ್ಬರ್ ಹಾಲನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಸೂಕ್ತ. ನಂತರ ಹದ ಮಾಡಿ, ಶೇಖರಿಸಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಕಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 750 ರಿಂದ 1000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಒಣ ರಬ್ಬರ್ ಶೀಟ್‌ಅನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

5. ಗೋಡಂಬಿ (ಗೇರು)

ಗೋಡಂಬಿ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಗಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಒಳನಾಡು ಒಣ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗೋಡಂಬಿಯನ್ನು ಹಲವಾರು ತಿಂಡಿ-ತಿನಿಸುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪೌಷ್ಟಿಕವಾದ ಗೋಡಂಬಿ ತಿರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕೊಬ್ಬು, ಸಸಾರಜನಕ ಮತ್ತು ಹಲವು ಅನ್ನಾಂಗಗಳು ಇವೆ. ಇದರ ಹಣ್ಣನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಹಲವು ವಿಧದ ಪಾನೀಯಗಳು ಮತ್ತು ಮದ್ಯ (ಫೆನ್ನೀ) ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗೋಡಂಬಿ ಕಾಯಿಯ ಸಿಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಣ್ಣೆ ಹಲವಾರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ಮರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗವು ಉಪಯುಕ್ತತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಇದು ಒಣ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೂ ಸೂಕ್ತ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ.

ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹವಾಗುಣ : ಗೋಡಂಬಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಮಣ್ಣುಗಳಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಜೇಡಿ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಚೌಳು ಹಾಗೂ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರು ಬಸಿದು ಹೋಗುವಂತಹ ಕೆಂಪು ಗೋಡು, ಜಂಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣುಗಳು ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ.

ಗೋಡಂಬಿ ಬೆಳೆ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತೇವಾಂಶ ಮತ್ತು ಉಷ್ಣಾಂಶವಿರುವ ತೀರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲದು. ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ 1000 ಮೀಟರ್‌ಗಳವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಷ್ಣ ಹವೆಯನ್ನು (25⁰ ಇಂದ 40⁰ ಸೆ.) ತಡೆಯುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಗಲೂ ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲದು. ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು 500 ರಿಂದ 3500 ಮಿ.ಮೀ. ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.

ನಾಟಿ ಮಾಡುವ ಕಾಲ : ಜೂನ್-ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳು

ತಳಿಗಳು

1. **ಉಳ್ಳಾಲ - 1 :** ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ (ಗಿಡಕ್ಕೆ 20 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ) ಕೊಡುವ ತಳಿಯಾಗಿದ್ದು ಹಣ್ಣುಗಳು ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದಿಂದಿರುತ್ತವೆ, ಬೀಜಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ್ದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ನವೆಂಬರ್ ಮಧ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಹೂ ಬಿಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಏಪ್ರಿಲ್ - ಮೇ ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಟೀ ಸೊಳ್ಳೆಯ ಬಾಧೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣ ಹೊಂದಿದೆ.
2. **ಉಳ್ಳಾಲ - 2 :** ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಲು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದು. ಈ ತಳಿಯು ಸರಾಸರಿ 18.5 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಕೆಂಪು, ಬೀಜಗಳು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದು ಫೆಬ್ರವರಿ-ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
3. **ಉಳ್ಳಾಲ - 3 :** ಬೇಗನೆ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ತಳಿಯಾಗಿದ್ದು ಸರಾಸರಿ 14.5 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಬೀಜಗಳು ಉತ್ತಮ ಗಾತ್ರ ಹೊಂದಿದ್ದು ಜನವರಿ - ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಲು ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ.
4. **ಉಳ್ಳಾಲ - 4 :** ಈ ತಳಿಯ ಬೀಜಗಳು ಸಾಧಾರಣ ಉತ್ತಮ ಗಾತ್ರದ್ದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ಸರಾಸರಿ 9.5 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕೊಯ್ಲು ಮಾರ್ಚ್ ಒಳಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ.
5. **ಯು.ಎನ್.- 50 :** ಕೆಂಪು ಮಿಶ್ರಿತ ಹಳದಿ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ತಳಿಯ ಬೀಜಗಳು ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರ (9 ಗ್ರಾಂ) ಹೊಂದಿದ್ದು ಸುಮಾರು 10.5 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ.
6. **ಚಿಂತಾಮಣಿ-1 :** ತಡವಾಗಿ ಹೂ ಬಿಡುವ ಈ ತಳಿ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಉತ್ತಮ ಗಾತ್ರದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. 7.50 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ (ಬಯಲು ಸೀಮೆಗೆ).
7. **ಚಿಂತಾಮಣಿ - 2 (ಎಂ.ಇ.4/4)** ಒಂದು ಮರದಿಂದ ಸರಾಸರಿ 8-10 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಬೀಜದ ಇಳುವರಿ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಗಾತ್ರದ ಬೀಜ ಮತ್ತು ತಿರುಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. (ಬಯಲು ಸೀಮೆಗೆ)
8. **ಧನ :** ಇದು ಒಂದು ಸಂಕರಣ ತಳಿ. ಈ ತಳಿಯನ್ನು ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಮರ ಸರಾಸರಿ 9 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಬೀಜವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ. ಬೀಜದ ಗಾತ್ರ 7.9 ಗ್ರಾಂ ಇದ್ದು ತಿರುಳು 2.1 ಗ್ರಾಂ ತೂಗುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರ ಹೊಂದಿದೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರ ಹೊಂದಿದೆ.
9. **ಭಾಸ್ಕರ :** ಈ ತಳಿಯನ್ನು ಪುತ್ತೂರಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೇರು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದವರು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಮರ ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಇಳುವರಿ 10 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಕೊಡುತ್ತದೆ. 'ಟೀ' ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಬಾಧೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಗುಣ ಹೊಂದಿದೆ.

10. **ವೆಂಗುಲಾಫ -4** : ಇದೊಂದು ಸಂಕರಣ ತಳಿಯಾಗಿದ್ದು ಮರವೊಂದರಿಂದ ಸುಮಾರು 20 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಬೀಜದ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೋಡಂಬಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ತಳಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಬೀಜವು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರ (7 ಗ್ರಾಂ)ದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.
11. **ವೆಂಗುಲಾಫ 7** : ಉತ್ತಮವಾದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ತಿರುಳನ್ನು (180 ತಿರುಳುಗಳು ಪ್ರತಿ ಪೌಂಡ್ ತೂಕದಲ್ಲಿ) ಹೊಂದಿರುವ ಈ ತಳಿಯ ಮರಗಳು 12ನೇ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಸರಾಸರಿ 18.50 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಬೀಜದ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡಗಾತ್ರದ (10 ಗ್ರಾಂ) ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ತಳಿಯ ಬೀಜಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರತಿಶತ 30-50 ಆಗಿರುತ್ತದೆ.
12. **ವೆಂಗುಲಾಫ 8** : ಇದೊಂದು ಸಂಕರಣ ತಳಿ. ಇದು ಸರಾಸರಿ ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ 20 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಹೂಗೊಂಚಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇ. 25 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದ್ವಿಲಿಂಗ ಪುಷ್ಪ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣು ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
13. **ವೆಂಗುಲಾಫ-3** : ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೇಗನೆ ಹೂ ಬಿಡುವ ತಳಿಯಾಗಿದ್ದು (ಡಿಸೆಂಬರ್-ಜನವರಿ) ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ (8.75 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ / ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ.(ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ)
14. **ಮಡಕತ್ತರ-2** : ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ತಳಿಯಾಗಿದ್ದು, ಬೀಜಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ್ದಾಗಿವೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಗಿಡಗಳು ಹತ್ತನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 21.40 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ. ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ. ನಲ್ಲಿ 145-150 ಬೀಜಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಗೋಡಂಬಿಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೇ.30.40 ರಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಕೆಂಪು ಮಿಶ್ರಿತ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಳುವರಿಯು ಮಾರ್ಚ್‌ನಿಂದ ಜೂನ್ ತನಕ ಬರುತ್ತದೆ.
15. **ಪ್ರಿಯಾಂಕಾ** : ಈ ತಳಿಯು, ಕೆಂಪು ಮಿಶ್ರಿತ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಹಣ್ಣನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಗಿಡವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ತಳಿಯು ಸರಾಸರಿ 18.40 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಇಳುವರಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ. ನಲ್ಲಿ 100 ಬೀಜಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.

ಬೇಸಾಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ	ವಿವರಗಳು	ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ
1.	ನಾಟಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು (ಕಸಿ ಗಿಡಗಳು) (8 ಮೀ. X 8 ಮೀ.) ಅಧಿಕ ಸಾಂದ್ರತೆ (4, ಮೀ. X 4ಮೀ.)	156 625
2.	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ /ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್	25 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ / ವರ್ಷಕ್ಕೆ
3.	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ / ವರ್ಷಕ್ಕೆ)	
		ಸಾ. ರಂ. ಪೊ.
	ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷ	60 60 60
	ಎರಡನೇ ವರ್ಷ	125 125 125
	ಮೂರನೇ ವರ್ಷ	250 125 125
	ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಷ	500 125 125
	5 ವರ್ಷ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ	500 250 250

ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ : 4 ವರ್ಷದ ಹಾಗೂ ನಂತರದ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಜೊತೆಗೆ 40 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಸಸ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ

ಮೃದು ಕಾಂಡ ಕಸಿ ಅಥವಾ ಹಸಿರು ಕಾಂಡ ಕಸಿ ಕಟ್ಟುವುದು : ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ 3-4 ತಿಂಗಳ ವಯಸ್ಸಿನ ಬೇರು ಸಸಿಯ (ರೂಟ್‌ಸ್ಟಾಕ್) ಮೇಲೆ ಬೆಣೆ (ವೆಡ್ಡ್) ಕಸಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಜೂನ್ ನಿಂದ ಮೇ ತಿಂಗಳು ಸೂಕ್ತಕಾಲ. 6 ರಿಂದ 12 ತಿಂಗಳುಗಳ ವಯಸ್ಸಿನ ಕಸಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಟಿಗೆ ಬಳಸಿ.

ಭೂಮಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು : ಹದಗೊಳಿಸಿದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ 8 ಮೀ. X 8 ಮೀ. ಅಥವಾ 4 ಮೀ. X 4 ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ 75 X 75 X 75 ಸೆಂ.ಮೀ. ಅಳತೆಯ ಗುಣಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಈ ಗುಣಿಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು 25 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದ ಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ತುಂಬಬೇಕು. ಮುಂಗಾರಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗುಣಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಸಿಗಿಡ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೇ-ಜೂನ್ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಆಗಸ್ಟ್-ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು.

ನಾಟಿಯ ನಂತರ ನಿರ್ವಹಣೆ : ನಾಟಿಮಾಡಿದ ನಂತರದ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಕೆಳಗಿನ ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಸ್ಥಳೀಯ ಹವಾಗುಣ ಮತ್ತು ಭೂಗುಣಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತರಕಾರಿ, ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲಿನ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅಂತರ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಮರಗಳು ದೊಡ್ಡದಾದ ಮೇಲೆ ಕರಿಮೆಣಸು ಮತ್ತು ವೆನಿಲ್ಲಾ ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಹಬ್ಬಿಸಬಹುದು. 2-3 ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಒಣಗಿದ, ರೋಗ-ಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆಗೆ ತುತ್ತಾದ ಹಾಗೂ ಅಡ್ಡಾ-ದಿಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಕೊಂಬೆ-ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗೆದು ಗಾಳಿ-ಬೆಳಕು ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. 50 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಹೂ ಬಂದ ನಂತರ ಜನವರಿ - ಮಾರ್ಚ್ ನಲ್ಲಿ 15 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ 40-50 ಲೀಟರ್ ನೀರನ್ನು ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ (6 ಸಲ) ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಸಸ್ಯಸಂರಕ್ಷಣೆ :

ಕ್ರ.ಸಂ ಕೀಟಗಳು	ಹಾನಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು
1 ಕಾಂಡ ಕೊರೆಯುವ ಹುಳು	ಕಾಂಡಗಳ ಮೇಲೆ ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ರಂಧ್ರಗಳಿಂದ ಅಂಟು ಪದಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಮರದ ಪುಡಿ ಹೊರ ಬರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿಯಾಗುವುದು, ನಂತರ ರೆಂಬೆಗಳು ಮತ್ತು ಮರಗಳು ಒಣಗುತ್ತವೆ.	ಕಾಂಡ ಕೊರೆಯುವ ಹುಳುವಿನ ಬಾಧೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಗುರಿತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೀಡ ಸಹಿತ ಬಾಧಿತ ಭಾಗಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಶೇ. 2 ಕಾಪರ್ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಅಥವಾ ಶೇ 0.1 ಕಾರ್ಬಾರಿಲ್ ದ್ರಾವಣದಿಂದ ಲೇಪಿಸಿರಿ. ಅಥವಾ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಫಾಸ್ಫೇಟ್ ಗುಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಾಂಡದ ತೂತುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಹಸಿ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮೆತ್ತಬೇಕು.
2 ಟೀ ಸೊಳ್ಳೆ	ಟೀ ಸೊಳ್ಳೆ ಎಲೆಗಳು, ಹೂಗಳು, ಹಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳಿಂದ ರಸ ಹೀರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಎಲೆಗಳು ಮುರುಟಾಗುವುದು, ರೆಂಬೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೂಗಳು ಒಣಗುತ್ತವೆ. ಬೀಜಗಳು ಮುರುಟಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಜ್ಜಿಯಂತಹ ಚುಕ್ಕೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ.	ಟೀ ಸೊಳ್ಳೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಹೊಸ ಚಿಗುರು ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 1 ಮಿ.ಲೀ. ಮೊನೋಕ್ರೋಟೋಫಾಸ್ 36 ಎಸ್. ಎಲ್. ಅಥವಾ 1.7 ಮಿ.ಲೀ. ಡೈಮಿಥೋಯೇಟ್ 30 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 1 ಮಿ.ಲೀ. ಫೆನಿಟ್ರೋಥಿಯಾನ್ 100 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 4 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬಾರಿಲ್ ಅಥವಾ 1 ಮಿ.ಲೀ. ಲ್ಯಾಂಬ್ಲಿಸೈಕ್ಯಾತೋತ್ರಿನ್ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಹೂ ಬಿಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಕಾಯಿ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಸಿಂಪರಣೆಯನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸಬೇಕು.
3 ಸುರಂಗ ಕೀಟ	ಮರಿ ಹುಳುಗಳು ಎಲೆಯನ್ನು ಕೆರೆದು ತಿಂದ, ನಂತರ ಒಳಸೇರಿದಾಗ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಟ್ಟ ಮಚ್ಚೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ.	-ಸದರ-
ರೋಗಗಳು	ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು
1 ಗಿಡ ಒಣಗುವಿಕೆ	ರೆಂಬೆಗಳ ಎಲೆಗಳು ಉದುರಿ ಒಣಗಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಿಡ ಒಣಗಬಹುದು.	ಒಣಗಿದ ಭಾಗವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ನಂತರ 3 ಗ್ರಾಂ ತಾಮ್ರದ ಆಕ್ಸೈಡ್ 50 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಿ ಬಾಧಿತ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
2 ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ	ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ವರ್ತುಲಾಕಾರದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಂಡು ಬಂದು, ವೃದ್ಧಿಗೊಂಡು, ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಎಲೆ ತುಂಬೆಲ್ಲಾ ಹರಡಿ, ಎಲೆ ಹಳದಿ ವರ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ, ಉದುರಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ.	ಈ ರೋಗದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ 3 ಗ್ರಾಂ ತಾಮ್ರದ ಆಕ್ಸೈಡ್ 50 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಅಥವಾ 2 ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯಾಂಕೊಜಿನ್ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು

ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ : ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಮೂರನೇ ವರ್ಷದಿಂದ ಇಳುವರಿ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡು ಸುಮಾರು 8-10 ವರ್ಷದ ಪ್ರತಿ ಮರದಿಂದ ವರ್ಷವೊಂದಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 8-10 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಗೇರು ಬೀಜವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 1.5 ರಿಂದ 1.7 ಟನ್ ಗೋಡಂಬಿ ಬೀಜ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಬಿದ್ದ ಹಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ದಿವಸ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಗೋಡಂಬಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ :

ಒಣಗಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ತೇವಾಂಶ ಹದಗೊಳಿಸುವುದು : ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಗೇರು ಬೀಜಗಳನ್ನು 2-3 ದಿನಗಳು ಒಣಗಿಸಿ, ಒಣಗಿದ ಗೋಡಂಬಿಗೆ ನೀರು ಚಿಮುಕಿಸಿ ತೇವಾಂಶದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಶೇ. 15 ರಿಂದ 25 ರ ವರೆಗೆ ಏರಿಸಬೇಕು.

ಹುರಿಯುವುದು : ಕವಚ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಗೋಡಂಬಿಯನ್ನು ಹುರಿಯಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ವಿಧಾನಗಳಿವೆ. ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ತಿರುಗುವ ಡ್ರಮ್ಮಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಗೋಡಂಬಿಯನ್ನು ಬೆಂಕಿಯ ಮೇಲೆ ಹುರಿಯುವುದು ಒಂದು ವಿಧಾನ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಗೋಡಂಬಿ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು 155-160⁰ ಸೆ. ಉಷ್ಣತಾಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾಯಿಸಿದ ಗೋಡಂಬಿ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ 3 ನಿಮಿಷ ಅದ್ದಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಈ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಡಂಬಿ ಕವಚದಿಂದ ಎಣ್ಣೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಗೋಡಂಬಿ ಕಾಯಿಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿ ಹುರಿಯಲ್ಪಡುವವು ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳು ಕರಕಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಹವೆಯಿಂದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹುರಿಯುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಬಣ್ಣದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಕವಚ ಬಿಡಿಸುವುದು : ನುರಿತ ಕೆಲಸಗಾರರು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಚಾಲಿತ ಕತ್ತರಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ತಿರುಳಿಗೆ ಪೆಟ್ಟಾಗದಂತೆ ಕವಚವನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಒಣಗಿಸುವುದು: ಗೋಡಂಬಿ ತಿರುಳಿನ ತೇವಾಂಶ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು 6 ರಿಂದ 12 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಡ್ರೈಯರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಹೊದಿಕೆ ಸಡಿಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಹೊದಿಕೆ ತೆಗೆಯುವುದು: ಬೀಜದ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ತಿರುಳುಗಳಿಗೆ ಪೆಟ್ಟಾಗದಂತೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಹೊದಿಕೆ ತೆಗೆಯುವಾಗ ತಿರುಳಿನ ಆಕಾರ ಹಾಳಾಗದಂತೆ ಹಾಗೂ ತಿರುಳುಗಳು ಚೂರಾಗದಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸಬೇಕು.

ವಿಂಗಡಣೆ (ಗ್ರೇಡಿಂಗ್) : ಒಂದು ಪೌಂಡಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೀಜಗಳಿರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗೋಡಂಬಿ ಬೀಜವನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿ ಪೌಂಡಿಗೆ ಸುಮಾರು 180, 210, 240, 280, 320, 400 ಮತ್ತು 450 ಹೋಳಾಗದೆ ಇರುವ ಉಂಡೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಣ್ಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಆಕಾರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಬೀಜಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದ್ದು ದಂತ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಹುಳುಗಳ ಹಾನಿ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ಹೋಳಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಚೂರಾಗಿರುವ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹಲವು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ : ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಟೆನ್ ಡಬ್ಬದಲ್ಲಿ ತುಂಬಬೇಕು. ಡಬ್ಬದ ಒಳ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಇಂಗಾಲದ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಅನಿಲವನ್ನು ತುಂಬಿ ಮೊಹರು ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಟೆನ್ ಡಬ್ಬದಲ್ಲಿ 25 ಪೌಂಡ್ (11 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ) ಬೀಜಗಳನ್ನು ತುಂಬಬಹುದು. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ತೂಕದ ಟೆನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪಾಲಿಥಿನ್ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಡಿಮೆ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ಗೇರು ಮರಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನ : ಬೀಜದಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇಳುವರಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಹಾಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬೀಜ ನೀಡುವ ತಳಿಗಳಿಂದ ಕಸಿಕಟ್ಟಿ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಲು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

ಮರಗಳ ಆಯ್ಕೆ : ಗುಣಮಟ್ಟವಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ 5 ರಿಂದ 15 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಮರಗಳು ಕಾಂಡ ಹಾಗೂ ಬೇರು ಕೊರೆಯುವ ಹುಳುವಿನ ಬಾಧೆಗೆ ತುತ್ತಾಗಿರಬಾರದು.

ಮರ ಕತ್ತರಿಸುವುದು : ಡಿಸೆಂಬರ್-ಫೆಬ್ರುವರಿ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನೆಲದಿಂದ 0.5 ಮೀ. ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಮರದ ಬಡ್ಡೆಗಳು ಸೀಳದಂತೆ ಗರಗಸದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ. ಕತ್ತರಿಸಿದ ಮೇಲೆ 50 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬಾರಿಲ್ ಮತ್ತು 50 ಗ್ರಾಂ ತಾಮ್ರದ ಆಕ್ಸಿಕ್ಲೋರೈಡ್‌ನ್ನು 1 ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಿ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಭಾಗ ಹಾಗೂ ಬಡ್ಡೆಗೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಒಣಹುಲ್ಲಿನ ಅಥವಾ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಗೇರು ಟೊಂಗೆಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನೆರಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ.

ಚಿಗುರು ಬರುವ ಹಾಗೂ ಕಸಿಕಟ್ಟುವ ಸಮಯ : 30 ರಿಂದ 40 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಬಡ್ಡೆಗಳಿಂದ ಚಿಗುರುಗಳು ಬರಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ 10-12 ಚಿಗುರುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಸಿ ಉಳಿದವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗೆಯಿರಿ. ಹೀಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ ಚಿಗುರುಗಳು ಸುಮಾರು 1 ರಿಂದ 1.5 ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಬೆಳೆದ ಕೂಡಲೇ ಉತ್ತಮ ತಳಿಯ ಕಸಿಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಕಸಿಮಾಡಿ ಕಸಿಕಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಕಾಗದ ಅಥವಾ ಪಾಲಿಥಿನ್ ಚೀಲದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ ನೆರಳು ಕೊಡಿ. 8 ರಿಂದ 12 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಸಿಕಟ್ಟಿಗಳು ಚಿಗುರಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಕಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ 4 ರಿಂದ 5 ನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗೆಯಿರಿ. ಮೇ-ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಸಿ ಕಟ್ಟಬಹುದು.

ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಿದ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ : ಕಸಿ ಕಟ್ಟಿದ ವರ್ಷವೇ ಇಳುವರಿ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೂರನೇ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 4-5 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಇಳುವರಿ ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು 6-8 ವರ್ಷಗಳ ಮರಗಳಲ್ಲಿ 8-12 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಇಳುವರಿ ಸಾಧ್ಯ. ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಿದ ಮರಗಳು ಹಳಬೇರಿನಿಂದಾಗಿ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತವೆ.

6. ಕಾಫಿ

ಕಾಫಿ ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ಪಾನೀಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದ್ದು, ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದೇಶೀ ವಿನಿಮಯ ಗಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕಾಫಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ನೆರಳಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯಿರುವ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.

ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹವಾಗುಣ : ನೀರು ಬಸಿದು ಹೋಗುವ ಆಮ್ಲೀಯ ರಸಸಾರವಿರುವ ಸಾವಯವಯುಕ್ತ ಮರಳುಗೋಡು ಅಥವಾ ಜೇಡಿಗೋಡು ವಿಧದ ಕೆಂಪು ಅಥವಾ ಜೆಂಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಮಣ್ಣುಗಳು ಕಾಫಿಗೆ ಸೂಕ್ತ.

ಮಳೆ, ಉಷ್ಣಾಂಶ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಇರುವ ಎತ್ತರದಂತಹ ಅಂಶಗಳು, ಕಾಫಿ ಕೃಷಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳು.